

GKR

Gradska knjižnica Rijeka
Županijska matična razvojna služba
prosinac 2022.

PROGRAM RADA ŽUPANIJSKE MATIČNE RAZVOJNE SLUŽBE GRADSKE KNJIŽNICE RIJEKA SA ŠKOLSKIM KNJIŽNICAMA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE ZA 2023. GODINU

Stručni nadzor i praćenje rada školskih knjižnica

Obavljat će se neposrednim uvidom u rad pri stručnim posjetima knjižnicama i posjetima u svrhu obavljanja stručnog nadzora, kao i praćenjem i analizom statističkih pokazatelja o radu.

► Prioritetni su posjeti knjižnicama koje planiraju tijekom godine provesti reviziju, onima u kojima postoje zbirke građe koje predmnijevaju imati status kulturnog dobra kao i prema ostalim iskazanim potrebama.

Stručni nadzor će se obaviti neposrednim uvidom u rad školskih knjižnica, pri čemu će prioritet imati one knjižnice koje zaostaju u osnovnim parametrima *Standarda za školske knjižnice* (NN, 34/2000). Rezultat nadzora je izvješće koje će se dostaviti školskoj knjižnici, ravnateljima škola, nadležnim županijskim i gradskim uredima i nadležnim institucijama (NSK, MZO).

► Koordinacija i nadzor unosa statističkih podataka za 2022. godinu u *Sustav za jedinstveno elektroničko prikupljanje statističkih podataka o poslovanju knjižnica* koji vodi NSK.

Na temelju navedenih praćenja izradit će se analiza pokazatelja i usporedba sa *Standardom* te dostaviti Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo NSK, Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje Primorsko-goranske županije, Odjelu za odgoj i školstvo Grada Rijeke te objaviti na web stranici Gradske knjižnice Rijeka - podstranici matične djelatnosti.

Poticanje razvoja školskih knjižnica i dostizanje Standarda

Tijekom 2023. godine očekujemo donošenje novog *Standarda za školske knjižnice*. Koeficijenti izvodljivosti *Standarda* polazište su za komunikaciju s ravnateljima i osnivačima (županija, gradovi) u cilju dostizanja propisanih parametara.

► Po izlasku novog *Standarda* uputit ćemo prijedlog Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje Primorsko-goranske županije i Odjelu za odgoj i školstvo Grada Rijeke da na jednom od sastanaka ravnatelja osnovnih i srednjih škola posveti točku dnevnog reda temi školskih knjižnica. Županijska matična razvojna služba (u daljnjem tekstu ŽMRS) će, u tom slučaju, pripremiti analizu stanja školskih knjižnica, usporedbu temeljnih pokazatelja o radu (prostor, knjižnični fond, nabava, djelatnici, radno vrijeme) s novim *Standardom* te potaknuti na plan ulaganja u opremanje školskih knjižnica i dostizanje *Standarda* u onim školama gdje se uočavaju odstupanja.

Suradnja u projektima uređenja i opremanja školskih knjižnica

► Prema iskazanim potrebama, ŽMRS će savjetodavno pomagati pri nabavi opreme za školske knjižnice.

Na razini Županije u tijeku je nekoliko projekata dogradnje škola (OŠ Ivana Rabljanina Rab, početak gradnje nove škole u Općini Viškovo) te će se ŽMRS, u okviru svojih mogućnosti, zalagati da prostor i oprema knjižnica budu u skladu sa *Standardom*.

Koordinacija u okviru jedinstvenog knjižnično-informacijskog sustava narodnih i školskih knjižnica Primorsko-goranske županije

U razdoblju od 2009. godine, uz koordinaciju ŽMRS GKR, u jedinstveni knjižnično-informacijski sustav uključene su gotovo sve školske knjižnice PGŽ. Jedan od rezultata je i skupni katalog: <https://katalog-pgz.gkr.hr/> koji je pridonio dostupnosti informacija o knjižničnoj građi pohranjenoj u fondovima i zbirkama narodnih i školskih knjižnica PGŽ. Radom u zajedničkoj bazi, uz stručnu pomoć ŽMRS, doprinosi se ujednačavanju stručnog rada u knjižnicama u skladu s pravilima struke.

► Nastavit će se izrada bibliografskih zapisa u zajedničkoj bibliografskoj bazi i normativnim bazama sustava ZaKi na zahtjev školskih knjižnica Županije za građu čijih zapisa trenutno nema u bibliografskoj bazi. Bibliografske i normativne zapise mogu izrađivati samo licencirani katalogizatori, što je za školske knjižnice PGŽ osigurano kroz rad ŽMRS GKR.

► Nastavit će se prevezivanje neispravnih (tzv. „sivih zapisa“) u bazi preostalih iz razdoblja migracije u novi program.

Pružanje stručne pomoći vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu

Novim *Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj* (NN 81/2021), Članak 15, stavak 4, točka 16, stručna pomoć vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu u narodnim i školskim knjižnicama u djelokrugu je rada županijskih matičnih razvojnih službi.

► Prema anketi provedenoj početkom 2022. kojom su dobiveni podaci o postojanju knjižnične građe objavljene do 1850. godine, obaviti će se stručni nadzor, sastaviti izvješća te dostaviti Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u cilju utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu sukladno članku 24. podstavku 13. *Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti*. Građu koja predmnijeva imati status kulturnog dobra imaju: Prva sušačka hrvatska gimnazija, OŠ M. Brozović Kastav, Glazbena škola Ivana Matetića Ronjgova, Srednja talijanska škola.

Provedba projekta *Zavičajna digitalna knjižnica PGŽ*

Projektom digitalizacije, započetim 2021. i nastavljenim 2022. godine uspostavljen je zajednički digitalni repozitorij temeljen na kooperativnom modelu i portal Zavičajna digitalna knjižnica PGŽ: <https://digitalnasknjiznicapgz.hr/> s ciljem objedinjavanja zavičajne, u prvom redu pisane, baštine i druge građe zavičajnog karaktera i njene bolje vidljivosti na portalu i u

skupnom katalogu. To je ujedno i poticaj programima digitalizacije u ostalim knjižnicama na području nadležnosti.

► U 2023. godini nastavit će se daljnji razvoj Portala i obogaćivanje sadržaja digitalnim školskim listovima.

Organizacija stalnog stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja

Organizacija stalnog stručnog usavršavanja knjižničara jedna je od najvažnijih zadataka ŽMRS PGŽ. Tečajevi se većim dijelom organiziraju u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara. Polaznicima se ne naplaćuje kotizacija, već troškove podmiruje GKR iz sredstava za matičnu djelatnost zahvaljujući čemu je uvijek nazočan veći broj sudionika.

Plan za 2023. utvrdit će se nakon objave programa CSSU, s naglaskom na nove tečajeve koji budu u ponudi, a konkretni termini razradit će se ovisno o raspoloživom vremenu predavača.

Stručno-savjetodavna pomoć i edukacija knjižničnih djelatnika

► Nastavit će se kontinuirano pratiti rad školskih knjižnica u sustavu te pružati stručno-savjetodavna pomoć i individualna edukacija na temelju uočenih potreba ili na poziv knjižničara u vezi s pojedinim knjižničnim poslovima, metodama rada, novim uslugama, stručnim uređenjem knjižnice, organizacijom fonda, revizijom i otpisom i sl.

► Provođit će se kontinuirana edukacija knjižničara školskih knjižnica za rad u novim modulima, prema planu edukacije: rad s korisnicima, unos građe putem računara, revizija i otpis, statistike....

► Posebna pozornost posvetit će se području revizije i otpisa u smislu poticanja školskih knjižnica na provođenje revizije, redovitog godišnjeg otpisa, izradi dokumentacije, pomoći pri izlučivanju građe i sl.

► Za knjižničare pripravnike organizirat će se individualna edukacija za temeljne stručne poslove

► Pružat će se savjetodavna i neposredna pomoć knjižničarima pri ispravkama signaturnog sustava.

Organizacija stručnih/radnih sastanaka

► Po izlasku novog *Standarda za školske knjižnice* planira se njegovo predstavljanje školskim knjižničarima uz usporedbu stanja.

Sudjelovanje u radu Stručnog vijeća županijskih matičnih razvojnih službi

Tijekom 2023. godine planirana su četiri sastanka Stručnog vijeća županijskih matičnih razvojnih službi i to: 27. ožujka, 12. lipnja, 25. rujna i 27. studenog. Na svim sastancima sudjeluju voditeljica i stručna suradnica ŽMRS.

Edukacija zaposlenica ŽMRS

► Planirano je sudjelovanje na webinarima, seminarima i stručnim skupovima vezanim uz rad školskih knjižnica, te stručnim skupovima i seminarima u organizaciji HKD-a i NSK.

Suradnja

► Planirana je redovita suradnja s Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo NSK, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Upravnim odjelom za odgoj i obrazovanje PGŽ, Odjelom za školstvo Grada Rijeke, stručnim vijećima osnovnoškolskih i srednjoškolskih knjižničara i dr.

Promidžba

► Redovito će se kreirati obavijesti i prilozi na web stranici GKR – podstranici matične djelatnosti.

Ostali poslovi

► Pregled popisa otpisane građe školskih knjižnica, distribucija obavijesti o stručnim skupovima i manifestacijama, ispunjavanje i distribucija anketnih upitnika (ankete u svrhu diplomskih i doktorskih radova, istraživanja koja provodi HKD, katedre knjižničarstva, MKM RH i dr.).

Rad u drugim stručnim tijelima

Voditeljica ŽMRS GKR, Ljiljana Črnjar, članica je:

- Upravnog vijeća GKR
- Stručnog vijeća GKR
- Kulturnog vijeća Primorsko-goranske županije
- Povjerenstva za viša stručna zvanja u knjižničarskoj struci
- uredništva Portala narodnih knjižnica RH
- Komisije za pokretne knjižnice HKD-a (pridružena članica)

Stručna suradnica za matičnu djelatnost, Lara Pavić, članica je:

- Upravnog odbora KDR
- Uredništva časopisa Knjižničar/Knjižničarka KDR
- Komisije za obrazovanje i stalno stručno usavršavanje HKD-a (redovna članica)

Voditeljica Županijske matične razvojne službe:
Ljiljana Črnjar, knjižničarska savjetnica